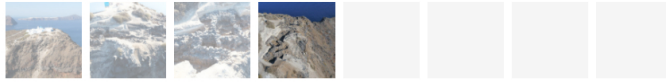

Αερίαινα φωτογραφία
Εκ. 4. Θηρασία: Αποψη του ανασκαφικού χώρου (φωτ.: Φωτογραφικά αρχείο ανασκαφής Κόλυμψης / Κ. Σμπόνιας).

Δες όλες τις φωτογραφίες

Ειδήσεις Ανασκαφή

Θηρασία: τα νέα ευρήματα της ανασκαφής του προϊστορικού οικισμού

Στη θέση Κόλυμψη

20 Οκτ 2021

από Archeology Newsroom

Από τις 4 έως τις 30 Αυγούστου 2021 πραγματοποιήθηκε η 7η περίοδος συστηματικής ανασκαφής στη θέση Κόλυμψη στη Θηρασία. Η ανασκαφή αφορά τη διερεύνηση του Πρωτοκυκλαδικού και Μεσοκυκλαδικού οικισμού που βρίσκεται γύρω από το μοναστήρι της Κόλυμψης στο νότιο άκρο του νησιού, στα όρια του γκρεμού της καλντέρας, που δημιουργήθηκε από τη μεγάλη μινωική έκρηξη του 16ου αιώνα π.Χ. (εκ. 1).

Στη φετινή ανασκαφική περίοδο οι εργασίες επικεντρώθηκαν σε δύο σημεία. Το πρώτο και κυριότερο ήταν στη βορειοδυτική περιοχή του οικισμού, όπου την προηγούμενη ανασκαφική περίοδο είχαν φανεί πολύ ισχυροί αναλημματικοί τοίχοι σε ύψος σχεδόν δύο μέτρων, δύο εσωτερικοί χώροι κτιρίων (X1, X2), από τους οποίους ο ένας με θρανίο, και ένας εξωτερικός αυλειαός χώρος, επίσης με θρανίο. Η κάλυψη του τμήματος αυτού του οικισμού κάτω από τα στρώματα της έκρηξης του ηφαιστείου της Σαντορίνης συνέβαλε στην εξαιρετική διατήρηση των οικιακών καταλοίπων (εκ. 2). Οι παραπάνω χώροι ανασκάφθηκαν πλήρως και έτσι διευκρινίστηκαν θέματα μορφής και φύσης τους αλλά και θέματα χρονολογικά, με την παρουσία μεσοκυκλαδικών στρωμάτων, αλλά και με την παρουσία πρωτοκυκλαδικών φάσεων διαφόρων περιόδων, που σε μερικά σημεία φτάνουν πιθανώς στις αρχές της Πρωτοκυκλαδικής περιόδου. Επίσης ανασκάφηκε ένας νέος χώρος προς τα νότια σε επαφή με το σημερινό χείλος του γκρεμού δείχνοντας έως πού έφτασε η ηφαιστειακή κατακρήμνιση. Ο τελευταίος αυτός χώρος επικοινωνεί μέσω θύρας με στενό επίμηκες δωμάτιο της Πρωτοκυκλαδικής περιόδου. Κοντά σε αυτή τη θύρα, σχεδόν στο κατώφλι, βρέθηκε το 2019 σφράγισμα με σημεία γραφής.

Ο εσωτερικός χώρος του κτιρίου του θρανιού (Χώρος 2), όπου υπήρχε σημαντικότερη μεσοκυκλαδική απόθεση, έδωσε τις μεγαλύτερες εκπλήξεις. Ολοκληρώνοντας την ανασκαφή του χώρου προς τα βόρεια και ανατολικά διαπιστώθηκε ότι αποτελεί ένα δεύτερο ελλειψοειδές κτίσμα μετά από αυτό που είχε αποκαλυφθεί παλαιότερα στο νοτιοανατολικό τμήμα του οικισμού Σε γενικές γραμμές έχει την ίδια μνημειακή μορφή και παρόμοιο προσανατολισμό, ενώ η αψίδα εγκιβωτίζεται σε δύο λιθωμένους ένθεν και ένθεν, πιθανότατα αναλημματικούς (εκ. 3). Το κτίσμα είναι αισθητά μεγαλύτερο, σούζεται σε μεγάλο ύψος και διαθέτει εγκάρσια κατασκευή που καταλαμβάνει το άκρο της αψίδας.

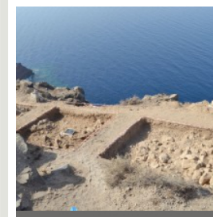
Στην υπαίθρια αυλή, στην οποία ανοίγει το παραπάνω κτίσμα και όπου καταλήγει κλιμακωτή διόδος που ακολουθεί την υσοψύφη από τα ανατολικά προς τα δυτικά, συμπληρώθηκε επίσης η ανασκαφή. Φάνηκαν οι προεκτάσεις της, οριοθετήθηκε το δώδεκο που την ορίζει προς τα νότια, αποκαλύφθηκαν επιπλέον βαθμίδες στη διόδο και ένα άλλο θρανίο στη βόρεια πλευρά της αυλής. Ενδιαφέροντα ήταν και τα ευρήματα της αυλής με πολλά λίθινα εργαλεία, ψιθανούς και μεγάλες μολύβιες. Ήταν καταφανώς χώρος εργασίας. Η κεραμική ήταν κυρίως Μεσοκυκλαδική αλλά και με διάσπαρτη παρουσία της Πρωτοκυκλαδικής. Υπήρχαν και ορισμένα κατάλοιπα υφαντικών εργαλείων που υποδεικνύουν υφαντουργικές και ενδεχομένως υφαντικές εργασίες.

Ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία της φετινής περιόδου είναι ότι διαφαίνεται κάποιος οχυρωματικός χαρακτήρας του μεγάλου εξωτερικού αναλημματικού τοίχου προς τα νοτιοδυτικά λόγω της γειτνίασης με κατασκευή που μοιάζει με πεταλόχομο προαιώνια. Αυτό ενισχύεται και από την εύρεση μικρής εξωτερικής κλίμακας στον μνημειώδη τοίχο, που οδηγεί προς το εσωτερικό και προς το πλάτωμα της κορυφής (εκ. 3). Δεδομένου ότι οι άλλοι κυκλαδικοί οικισμοί της περιόδου είναι τειχιωμένοι, πιθανότατα αυτό συνέβαινε και στον οικισμό της Κόλυμψης στη Θηρασία. Τέλος στην περιοχή των τριών ανδρών που βλέπει στην ανατολική πλαγιά του λόφου έγινε μικρή τομή για τη διακρίβωση της κατεύθυνσης της βαθμιδαχώρας διόδου που τέμνει κάθετα τα άνδρα, ανεβαίνοντας την ανατολική πλαγιά προς την κορυφή του λόφου. Από ό,τι φαίνεται η διόδος στρίβει προς τα βόρεια προς μία σειρά διαδοχικών φυσικών βράχων. Η κατεύθυνση αυτή του μικρού δρόμου υποδεικνύει ότι ο οικισμός εκτεινόταν και προς τα βορειοανατολικά, πίσω από το σημερινό μοναστήρι. Ο χρονολογικός ορίζοντας εδώ είναι αποκλειστικά πρωτοκυκλαδικός, όπως και στα παραπάνω άνδρα.

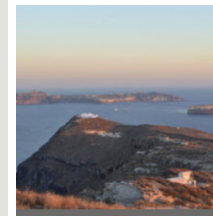
«Η φετινή περίοδος αποτέλεσε μία φάση ωρίμανσης» τονίζει στην ανακοίνωση της ανασκαφικής ομάδας, «επευλήθησαν πιο διεξοδικά χώροι των οποίων είχε αρχίσει η ανασκαφή τον προηγούμενο χρόνο, αλλά με την ενδιάμεση μελέτη μπορέσαμε με πιο ώριμη ματιά να καταστρώσουμε ακριβέστερη στρωματογραφία με ευρύτερα συμπεραζόμενα. Ο οικισμός της Κόλυμψης λίγο ασαφής ως προς τη μορφή στην αρχή, άρχισε να αποκτά χαρακτηριστικά πολεοδομικού σχεδιασμού, με τη ρυμοτομία του, τη σοφή διαμόρφωση των ανισόπεδων επιπέδων, τα πολλαπλά του ανοίγματα (εκ. 4). Σιγά σιγά αρχίζουμε να καταλαβαίνουμε και τους ασύμμετρους κανόνες του. Η αρχιτεκτονική του συνίσταται σε μία εναλλαγή καμπυλωτών, ισχυρών τοίχων, αναλημμάτων, δαπέδων, θρανίων, ανοιγμάτων, εξεδρών με ανιμνησιακούς ρόλους, ηφαιστειακών βράχων. Ο οικισμός σκαρφαλώνει πεισματικά, πραγματικά και μεταφορικά, και μας καλεί να προσπαθήσουμε να καταλάβουμε τη λογική και τη σκέψη μέσα από την ύλη».

Η ανασκαφή αποτελεί συνεργασία του Τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου (Κώστας Σμπόνιας), του Πανεπιστημίου Κρήτης (Πρις Τζαχλίη) και της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων (Μάγδα Ευσταθίου), με την επιστημονική συνεργασία της Κλίσιας Παλιμβού (ΑΠΕ) καθώς και διεπιστημονικής ομάδας συνεργατών. Η ανασκαφική έρευνα και μελέτη πραγματοποιήθηκε με τη συμβολή της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής και του Ινστιτούτου Αιγαϊακής Προϊστορίας (INSTAP).

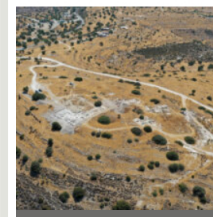
ΣΧΕΤΙΚΑ ΑΡΘΡΑ

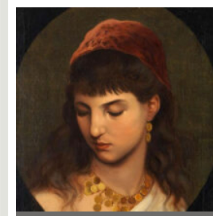
Νέα ευρήματα από την ανασκαφή στη Θηρασία

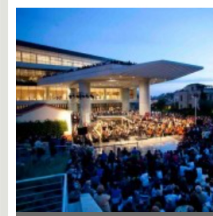
Νέα ευρήματα από τον προϊστορικό οικισμό στη Θηρασία

Ερήμη-Λαόνι 2021: τα νέα ευρήματα

Καλλιτεχνικό θησαυροί από τη Συλλογή Κρασάκη στα Χανιά

Ένας κιάλας δύο χρονών!

Φεύγει η χειματερή από τον αρχαιολογικό χώρο του Στρόφιλα

ΔΗΜΟΦΙΛΗ

> «Αρχαιολογία και Τέχνες»: τεύχος 131

> «Μένουμε σπίτι» αλλά πάμε ψηφιακή βόλτα στα Μουσεία και στην Ακρόπολη...

> Θεσσαλονίκη, η μόνη βυζαντινή πόλη της Ευρώπης

> Η θρησκευτική πολιτική του αυτοκράτορα Κωνσταντίνου

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΕΜΑΣ

Περισσότερα >

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ
(α) τέχνες

Πλατεία Καρύτση 10, Αθήνα, ΤΚ 105 61, Ελλάδα
Τηλ: 210 32 28 705

info@archaiologia.gr

Subscribe to our newsletter:

email address

SUBMIT

ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΑΡΘΡΑ

Περισσότερα >

Ο χωροχρόνος του αρχαίου δράματος και ο χωροχρόνος της σκηνικής μουσικής >

Αρματηλάτες στο ιερό του Οχχέστου Ποσειδώνια >

Το κωνικό ηλιακό ρολόι του Αρχαιολογικού Μουσείου Πειραιά >

